

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Anonymous
KINGFISHER SECRET

Copyright © 2018 by Anonymous

Translation Copyright © 2020 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-03192-8

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

A N O N I M U S

ŠIFRA UCENA

Prevela Branislava Maoduš

VULKAN
IZDAVAŠTVO
Beograd, 2020.

Poznata vrsta seks-špijunaže je takozvana medena zamka, osmišljena da kompromituje protivnika seksualnim odnosom u svrhe izvlačenja informacija od te osobe. Muškarac zavodnik u medenoj zamci poznat je kao gavran, a žena kao lastavica.

Navod o seks-špijunaži iz *Wikipedije*

MONTREAL, 2016.

Grejs Eliot je sedela na isflekanom ljubičastom sofi u najjeftinijem hotelu u centru Montreala. Juniorski apartman nije renoviran još od osamdesetih godina XX veka, kada su se izbeljene fotografije surfera na plaži ubrajale u umetnost. Zid i tepih su bili puni rupa, tavanica prekrivena grudvama buđi, a na mutnom ogledalu stajale su fluorescentne ružičaste pruge. Deveti sprat je bio za pušače. Soba 927 imala je miris baš kakav bi generacija piva i cigareta u dahu, znoj i neuspeh i trebalo da imaju.

Za Grejs je sve to bilo prelepo. Upijala je svaki detalj da bi u mislima mogla da se vraća na ovo popodne, koje će vinuti njenu karijeru u zvezde.

Uključila je digitalni rekorder, ali i aplikaciju na telefonu, kao rezervnu opciju. Uređaji su hvatali hrapavi glas visoke žene, koja je sedela na ivici kreveta, a čije je umetničko ime bilo Vajolet Rejn. Vajolet je, kako bi pristala na intervju, zahtevala, između ostalog, i paklicu tankog davidofa, žvakaće gume *đusi fruit* i bocu riohe od četrdeset osam dolara. Sada je Vajolet istovremeno pušila, žvakala i pila. Međutim, uprkos ovom višestrukom ataku, zubi su joj i dalje bili blistavobeli. Njene meke žute japanke bile su blago izbledele, ali su zato kosa i nokti na nogama bili besprekorni kao i zubi. Jedino su Vajoletine veštačke grudi izgledale kao bolan teret, ali Grejs nije mogla da poredi da je to bio čudesan teret.

„Znači, nikada ti nije davao novac?“

„Kakvo je to pitanje? Zašto bi mi davao novac?“ Vajolet se osvrnula, kao da u sobi ima ljudi koji bi se na ovo mogli uvrediti jednako koliko i ona. „Nisam ja kurva! Ja sam glumica! Da li je Džulija Roberts bila kurva kada se kresala s onim matorim prdonjom u *Zgodnoj ženi*? Nije! Ona je samo glumila kurvu!“

Ovo je protivrečilo Grejsinom izvoru. „Izvini.“

„Nije važno. Nisi jedina. Ni moji roditelji ni moj brat, dobri hrišćanin, koji je prestao da razgovara sa mnom kada sam imala devetnaest godina, nisu mogli to da skapiraju. Imala si sigurno nekad seks. Znaš sve ono ječanje i one krike? To je čista gluma. Ja sam glumica kao i svaka druga. Kada sam s muškarcem van seta, u običnom životu, ja sam samo ja, a on je samo on.“

„Da li si oduvek želela da budeš glumica, Vajolet?“

„Išla sam u dramsku sekciju u srednjoj školi. Jednom sam igrala i Juliju! To je ono: *Rastanak taj slatka je tuga, pa ću ti, to znaj, laku noć šaptati dok ne svane dan.** Moj prvi izbor svakako nije bio život u ovoj prljavoj francuskoj prestonici pornografije. To se prosto desilo. Ali najzad ću preći na TV, a ti ćeš mi, Grejs, u tome pomoći.“

Kao Amerikanki, Grejs je bilo teško da doživi Montreal kao prestonicu bilo čega, a pogotovo ne pornografije. Nije toga ni bila svesna sve dok nije bila primorana da se preseli ovamo. Kod kuće je to bio ključni element emocionalnog obrazovnog sistema: sve što je moderno, moćno, uredno, nevaljalo i poželjno potiče iz SAD.

Grejs se nagnula napred, oslonivši laktove na kolena, i dovoljno se približila da joj se dim Vajoletine cigarete uvuče u kosu. Moraće da se istušira, ali ne ovde. „Ako ti nije davao novac, šta ti je onda dao? Mislim, mnogo je stariji od tebe. Ti si prelepa, a on je... pa, on je on.“

„Godine nisu važne. Većina muškaraca je prosto odvratna kada pređe na stvar“, Vajolet je uzdahnula. „One prve nedelje kada si htela da razgovaraš sa mnom, otkačila sam te jer nisam htela da budem drukara. Ne liči na mene da nekoga uvalim u nevolju. Nije uradio ništa nezakonito, čak ni čudno, pošto varanje žene nije krivično delo. Znaš li zašto sam ti se ipak javila? Zato što je lažov. Rekao je, kunem se da je

---

* Šekspir, *Romeo i Julija*, prevod Živojin Simić i Sima Pandurović. (Prim. prev.)

rekao, da će me odvesti u Los Anđeles ili Njujork i upoznati me s producentima. Da će mi pomoći da pređem na televiziju.“

„I nije ispunio obećanje?“

„Ma načisto me otkaćio. Videli smo se pet puta i sve je tako pričao da će se uskoro desiti, možda neki rijaliti, možda sapunica, a onda... ništa! E pa, pametnjakoviću, to meni ne možeš da uradiš!“

Vajolet je pre pola sata govorila o strogim roditeljima. Kada je imala sedamnaest godina, napustila je srednju školu i preselila se u Montreal iz Severnog Ontarija. Plan je bio da počne da radi kao model, a onda da pređe u Njujork, London ili Pariz, zaradi novac, upozna prave ljude i probije se na film. Sada je imala trideset šest godina i bila je na kraju svoje karijere u pornografskim filmovima. Viđala se s jednim oženjenim državnim službenikom, ali veza se nedavno slomila pod teretom svađe oko finansija.

Dok je slušala Vajolet, Grejs je pomislila kako porno-dive i tabloidni novinari imaju toliko toga zajedničkog.

Obe su u Montreal došle iz profesionalnih razloga, verujući da su tu privremeno. Obe su se nadale da će ih ovih devedeset minuta u hotelu Klementin vratiti na put njihovih snova, da će ova priča promeniti sve.

Kada je bila u sedmom razredu, Grejs je pobeđila na literarnom konkursu u svom rodnom Blumingtonu u Minesoti. Deo nagrade je bio ručak u Mineapolisu s novinarom iz *Star tribjuna*, koji je pokrivao dešavanja u gradskoj većnici. Još se sećala svakog trena. To što je mogla da poruči sve što poželi s menija, i predjelo, i glavno jelo, za nju je bilo ravno magiji. Otvorio joj se čitav novi svet.

Međutim, kada je 1998. diplomirala novinarstvo s prosečnim uspehom, naišla je mršava godina za štampane medije. Ili je barem bila mršava za Grejs Eliot koja je pokušavala da se zaposli. Poslala je biografiju svim velikim dnevnim novinama u zemlji, uključujući i *Star tribjun*. A zatim je, kada joj se niko nije javio, poslala biografiju najvećim lokalnim dnevnim novinama i časopisima. To joj je najpre pomalo pritislulo srce, a zatim ga i načisto slomilo. Tokom studija nije bila u dobrim odnosima s mentorom, a novinar koji ju je odveo na ručak u Mineapolisu u međuvremenu je umro. Jedini odgovor na njene biografije bila je ponuda za neplaćeno volontersko stažiranje u *Eskvajeru*. Međutim,

nije bila u finansijskoj poziciji da prihvati neplaćeno stažiranje u jednom od najskupljih gradova na svetu, pa je jednog mračnog vikenda odgovorila na neodređeni oglas da se traže novinari na oglasnoj tabli koledža, a u kome, osim telefona, nije čak bilo navedeno ni ime časopisa niti adresa. Roditeljska kompanija tabloida *Nacionalni Fleš* preselila se nedavno iz Njujorka u Kanadu zato što je predsednik odbora baš u to vreme iznajmio skladište s kamenom fasadom u Starom Montrealu po bagatelnoj ceni od jednog dolara godišnje. Ovaj maltene besplatni prostor je nekako bio u vezi s ekonomskim razvojem Montreala nakon koketiranja s nezavisnošću Kvebeka, ali Grejs nikada nije razumela kakvu su to ekonomsku korist Montrealci uopšte imali od toga jer je *Fleš* zapošljavao čitava tri Kanađanina.

„Kada će biti foto-sesija?“, pitala je Vajolet kada su završile. „Ako ti ne znaš nikoga, znam ja tipa. Snimao je reklame za *Ges*, znaš, za farmerke.

„Znam, imala sam jedne njihove farmerke.“ Grejs je bila na ivici vrtoglavog ushićenja. Vajolet je zašla u krajnje sumorne i ponižavajuće detalje svoje afere s muškarcem koji će, neki su se nadali, a mnogi strepeli, postati novi predsednik SAD. Uskoro će obe biti u Njujorku i davaće intervjuje za CNN. Kada je isključila snimanje, Vajolet je ispraznila sadržaj boce vina u dve plastične čaše i već su slavile ono što sledi: „Odmah ću ti poslati poruku s datumima. Ali gledaćemo da fotografije budu seksi i snažne.“

„Za moć žena!“ Vajolet je podigla čašu s vinom.

„Za moć žena!“ Grejs su se kucnule obodom čaša pa su obe otpile gutljaj. Visoka gotovo metar osamdeset, Vajolet je bila nekoliko centimetara viša od Grejs i imala je mnogo naglašenije obline. Poslednji muškarac s kojim je Grejs izlazila rekao joj je da je žilava na dobar način, zbog čega se osećala zavodljivo kao neki maratonac. Dok su pile vino, bilo je dovoljno tiho da čuju par koji je upražnjavao seks u sobi pored njihove.

„Ona definitivno glumi“, prošaputala je Vajolet. „Dakle, šta je sledeće?“

„Vraćam se u kancelariju i počinjem da radim na ugovoru. Ne smeš nikom drugom da pričaš o ovome dok broj ne izađe.“

„Kada ćete me platiti?“

„Čim se završi pravna procedura. Postaraću se da požure. Kada moj urednik čuje tvoju priču...“

„Misliš li da će platiti i dvesta hiljada? Umesto sto pedeset? Potreban mi je novi auto.“

„Reći ću da insistiraš na dvesta pedeset. On će onda želeti da pregovara pa ćemo možda završiti na dvesta.“

Ideja da se zauzme za Vajolet nije smetala Grejs. Vlasnik *Nacionalnog Fleša* je finansirao većinu najgorih skandala u Americi. Njeni profesori u Ostinu bi se zgrozili kada bi saznali da je plaćala izvore da bi dobila priču. Ali u novinarstvu ionako ništa nije bilo ni nalik onome čemu su je učili devedesetih.

Napolju je padao svež ali sunčan suton. Poslednje oktobarsko lišće u dvorištu crkve spuštalo se s drveća u spiralama i padalo joj u kosu. Išla je na istok pa na jug, prema centru od Starog Montreala. Oraspoložena vinom, Grejs je odjednom zavolela sve što je inače prezirala: zalagao-nice i restorane brze hrane, opuške od cigareta u slivniku, grafite, mlade bitange sa mnoštvom pirsinga, u crnoj kožnoj odeći, koje su sedele na kartonu s prljavim psima i prosile. Sve je to bilo, mislila je, tako ljudski. Ništa nije moglo da joj upropasti taj osećaj, jer se spremala da objavi svoju najveću – pa, zapravo, prvu – prvu pravu priču u svojoj karijeri. A imala je već četrdeset tri godine, razvod za sobom i, po sopstvenom izboru, nije imala dece, ali je bila vlasnik jednosobnog stana i mačke, a u tašni je nosila tri recepta za antidepresive, koje još nije podigla u apoteci. Provodila je u proseku pet večeri nedeljno sama, uz romantične komedije na *Netfliksu* i vino koje nije bilo ni blizu riohi koju je kupila Vajolet. Vajolet Rejn! Dva meseca je pokušavala da stupi s njom u kontakt. Čak bi se i njeni uvaženi profesori na Teksaskom univerzitetu u Ostinu složili da nije lako stupiti u kontakt s porno-zvezdom, zadobiti njeno poverenje i ubediti je za nekoliko sastanaka uz kafu da iznese svoju priču u javnost.

Nacionalni Fleš će uvek biti sprdnja za njene kolege koji su završili u velikim novinskim kućama pre svoje tridesete, ali svi bi se oni složili da je ono što je Grejs ovde postigla čisti primer istrajnog, strpljivog, a pre svega potpuno etičkog istražnog novinarstva. Nakon ove priče će, ako pronađe urednika sa malo mašte i apetitom za rizik, promeniti

kuću. Uradiće ono što je želela od svoje dvanaeste godine: biće prava novinarka.

Grejs se smešila neznancima. Zastala je da pomazi zlatnog retrievera. U butiku koji je mirisao na vanilu, u bloku ispred njene kancelarije, isprobala je kašmirski šal od trista dolara, kome se već mesecima divila. Sve do danas se plašila i da ga dotakne. Kada pišete propratne tekstove uz fotografije zapuštenih slavni ličnosti koje letuju na Sredozemlju, ne zaslužujete dodir kašmira. U ogledalu je stajala pravih ramena, namestila je smeđu kosu da joj lepo padne preko šala i jakne, skinula naočare, pa ih stavila, pa ih opet skinula.

„Veoma sofisticirano“, rekla je prodavačica.

Kupila je šal jer stara Grejs, Grejs pre Vajolet, ne bi kupila taj šal. Bila je ovo prekretnica, trenutak ponovnog profesionalnog rođenja.

U skladištu se javila glavnom vrataru sprata, ali popela se stepenicama umesto liftom. Njen šef Stedman Kou, glavni urednik *Nacionalnog Fleša*, razgovarao je telefonom u svojoj zastakljenoj kancelariji. Sedeo je zavaljen u fotelju, digavši mokasine na sto, a kroz prozore su se provlačili njegov snažan glas i gromoglasan usiljen smeh. Uprkos svežini, Kou nije nosio čarape. Njegovo odelo je bilo dečje plavo, a kravata crna. Ujutro je brijao glavu i do ovog doba dana je već imao prsten kratkih dlačica iznad ušiju. Bio je dan nakon izlaska časopisa iz štampe pa je kancelarija bila prazna, ako se ne računaju dizajneri video-igara, koji su iznajmili severozapadni ugao. Grejs je okrenula leđa Kouu i uvežbavala šta će reći. Videla je svoj odraz u prozoru, s novim šalom, kako izgovara reči. Ramena su joj bila povijena. Zašto je uvek povijala ramena? Uspravila se i ponovo ispravila ramena. *Ovo će biti najveća priča u mojoj karijeri – i tvojoj!*

U ovo doba godine sunce je rano zalazilo. Oblaci nad rekom Sen Loren bili su ružičasti i ljubičasti. Stalno je dodirivala svoj novi šal, na kome se zadržao miris vanile iz butika. Poslednja tri puta kada je posetila svog lekara, s uobičajenim strahovima sredovečne žene – nešto nije u redu s levom dojkom, kvržica iza desnog kolena, glavobolje koje nisu bile izazvane vinom – analize su pokazale da je svaka njena pritužba neosnovana. Ali razgovor o njenom mentalnom zdravlju nije prošao naročito dobro. Grejs nije želela da prizna da je depresivna, premda je

lekar uporno tvrdio da jeste. Tek kada je stigla na treći sprat inače praznog skladišta, na kom je Stedman Kou režao i urlao iza stakla, uspela je da sama sebi odredi dijagnozu: prosto je bila neostvarena. Nije ispunila svoj potencijal. Sažaljevala se, kao da su novinarstvo, njen bivši muž i globalni ekonomski poredak odabrali ovaj život za nju. Kako joj je promakla ova duboka istina? Bio je to njen izbor.

„To je moj izbor!“

„Pričaš sama sa sobom, Grejsi.“ Kou je stajao u svojoj kancelariji pored otvorenih vrata, s nezapaljenom cigarom u ustima.

Uspravi se, ispravi ramena!

Kou je ponovo seo, vratio mokasine na sto, i pre nego što je Grejs stigla da mu iznese svoju priču, preneo joj neku beznačajnu reklamnu pobedu, koja je bila posledica njegovog tek završenog telefonskog razgovora. Druge novine su postojano gubile prihode od reklama, ali njihovi su se povećavali, uglavnom zahvaljujući predstojećoj predsedničkoj kampanji.

„Pa, to će se uskoro završiti.“

„Ne ako pobedi“, rekao je Kou. „Ove kompanije za istraživanje tržišta ne razumeju, i potcenjuju, naše ljude, i tvoje ljude, Grejsi...“

Povijenost joj se polako vraćala u ramena. „Stedmane.“

„Gotovo je šest sati. Zašto si još ovde?“

„Poslednja dva meseca radim na...“

„Trebalo bi da češće izlaziš, uzmi godišnji. Idi na jogu ili tako neko sranje, postani član nekog društva.“

„Ja već idem na jogu. Slušaj me sad.“

„Slušam.“

„Upravo sam obavila dugačak intervju s porno-zvezdom po imenu Vajole Rejn.“

„Lepo. Da li si mi nabavila autogram?“

„Koja je, pre četiri godine, bila u vezi s Antonijem Krejgom.“

Kou je sklonio noge sa stola i stavio cigaru u praznu šolju kafe. Osmeha mu je nestalo s lica, zajedno s onim što je ostalo od njegove preplanulosti.

Grejs mu je ispričala priču, sve do čaše riohe, kojom su proslavile pobedu u hotelu Klementin. Da, 250.000 dolara je mnogo novca, ali

izbori su za manje od mesec dana. Ovo će biti, kratko i predivno, najveća priča na svetu.

Glas mu je bio neobično sitan kada je progovorio: „Svi znaju za njegove vanbračne izlete. Njegovi razvodi...“

„A s porno-zvezdama? Želiš li ti predsednika koji se upušta u veze s porno-glumicama?“

Kou je slegao ramenima. Izraz na njegovom licu ni izdaleka nije bio onakav kakav je očekivala. U malom frižideru, koji je brujao u uglu kancelarije, nalazile su se boce šampanjca *Vev Kliko*. Očekivala je da do sada jednu već otvori. Ovo će biti najudarnija priča godine. Mogli bi da ubace i onlajn-komponentu. Vajolet je imala i fotografije na svom telefonu: prljave dokaze!

„Možeš li mi dati koji minut? Pozvaću Džeka.“ Polako je ustao.

„Stedmane, znam da je on naš čovek. Čovek iz naroda. Ali ovo...“

„Samo me ostavi na trenutak. I zatvori vrata.“

Izašla je iz njegove kancelarije, vratila se u svoju stolicu i posmatrala mu lice kroz staklo. Džek Dodson, poreklom iz evangelističke porodice, bio je vlasnik časopisa, nekoliko kazina i hotela i uticajnog lanca hamburgerdžinica. Bio je veliki finansijer partije i predsedničke kampanje Entonija Krejga. Ali Dodson je i sam nekada bio novinar. On će razumeti.

Njihov razgovor nije trajao ni minut, a zatim ju je šef rukom pozvao da se vrati. „Sedi“, rekao je Kou kada je otvorila vrata.

„Stajaću. Reci mi.“

„Od koga si ovo čula?“

Grejs nije bila u obavezi da mu kaže. Pravi urednik pravih novina znao bi da to ne sme ni da pita. Uzdahnula je. „Zašto me to pitaš?“

„Zato što bi ovo moglo da ugrozi tvoj odnos s Elenom.“

Grejs je i sama o ovome mnogo puta razmišljala, naročito pošto je Elena bila njen izvor. Priča je isplivala slučajno nakon nekoliko čaša šampanjca, ali pravi novinar nema takve moralne skrupule. „Moglo bi, ali...“

„Kupićemo priču.“

„Stvarno?“ Pljesnula je rukama. „Moram ti reći, Stedmane, da sam već pomislila na najgore.“

„Daćemo joj dvesta hiljada i ni cent više.“

„Biće oduševljena. Priču ću napisati do kraja dana. Moramo rezervisati snimanje, i grafičko odeljenje...“

„Kupićemo priču, Grejsi, ali je nećemo objaviti. Daj mi njene podatke. Džekov advokat će se postarati za to.“

„Molim? Zašto?“

„Izbori su suviše blizu. Ne priliči.“

„Ali na naslovnoj za petak imamo Rozen bar s bikinijima.“

Slegao je ramenima. „Ovo nije moja odluka.“

„Ne možeš to da uradiš, Stedmane. Često namerno objavljujemo pakosne tekstove, ali ovo je baš pogrešno. Moramo da pustimo priču. Ljudi moraju da znaju za Vajolet i njega...“

„Žao mi je, Grejsi.“

Ovo je bio trenutak da dâ otkaz. Morao je biti! Nije imala drugog izbora. Ali mesečni račun njene majke na Floridi proždirao je trećinu plate. A imala je i svoju hipoteku. I nije imala nikakvu uštedevinu. Osetila je žarenje u očima, ali neće zaplakati pred Stedmanom Kouom. Zato je pružila ruku preko stola i iz šolje za kafu izvadila njegovu kubansku cigaru, vlažnu na jednom kraju – bljak – pokidala je nadvoje i bacila na zid.

„Imam nešto zbog čega ćeš se osećati bolje.“

Umesto da i dalje gleda u njegovu od botoksa ukočeno lice, Grejs je izašla iz kancelarije.

„Nisi bila u Evropi, zar ne?“ Pratio ju je preko drvenog poda lupkajući kožnim mokasinama. U kancelariji se osim toga nije čuo nijedan drugi zvuk. Čak su i dizajneri video-igara otišli kući.

Grejs je bacila novi šal u korpu za otpatke pored svog stola. Sada je bio ukaljan neuspehom, kao i ironična fotografija Barija Maniloua na bočnoj strani njenog odeljka i jedan gerber u čaši od šampanjca, koji je sama sebi kupila – *sama sebi*.

Šta je očekivala? Naravno da neće uspeti. Ništa joj, kao i nijednom Eliotu, nije išlo od ruke. Bila je prokleta, kao i njena slepa majka, pokojni otac i njeni siroti i zaboravljeni babe, dede, prababe i pradede pre njih. Svratiće do apoteke na putu kući i podići lekove. Oni i boca jeftinog australijskog vina sve će rešiti.

Kou se nagnuo i spustio debeli list papira na njen sto, sa poznatim logom: Kuratura *Krejk*. Na dnu je stajao Elenin kitnjasti potpis i lična poruka: „Promena plana. Pridruži mi se, *duše moje*.“

„Za sledeću sesiju s njom letiš na mesto mnogo egzotičnije od Njujorka. Ona se ne kandiduje za predsednika, ali mogla bi opet da kaže nešto o svom bivšem mužu. Grejsi, razmisli. Ako pobedi, ako mi na naš mali i doličan način doprinesemo njegovoj pobedi, mogla bi da imaš ekskluzivni pristup jednoj od njemu najmilijih osoba od poverenja. Elena Krejk za tebe ima poseban nadimak. Mogla bi čak i knjigu napisati o njoj.“ Zastao je i pokazao papir. „Nisi išla na letovanje jer si rekla da nemaš novca. Pa, izvoli, svi troškovi su ti plaćeni. Grejsi: idi s Elenom u Prag.“

NJUJORK, 2014.

Prve noći u Njujorku nakon njenog dvadeset prvog rođendana, Grejs Eliot je odsela u malom hotelu na bučnom uglu blizu Tajms skvera. Nisu joj san remetile sirene i vriska manijaka u noći. Za to je imala čepove za uši. Grejs nije spavala jer će u devet sati sutra ujutro upoznati Elenu Krejg.

Kada se Elena razvela od svog poznatog muža početkom devedesetih, bio je to veliki skandal na Menhetnu i globalna priča. Bila je na svim svetskim vestima i u svim svetskim novinama. I kako nije bila od onih što će propustiti priliku kada im se pruži, ona je pokrenula svoju kompaniju: Kuraturu *Krejg*.

Grejs je šesnaest godina pisala o poznatim ljudima u *Flešu*, ali nikada nije provela celo prepodne s nekom poznatom osobom. Obukla je haljinu bez rukava s crvenim tufnama, iz *Gapa*, najbolju koju je imala. Za doručkom je, čitajući poslednji put spisak pitanja, prosula malo kafe na haljinu i jednu crvenu tufnu ofarbala u smeđe.

Njen sastanak sa Elenom Krejg bio je u centralnim prostorijama kompanije, u zapadnoj oblasti Central parka. Grejs je odlučila da ide peške, da umiri srce i da vidi grad, ali bio je to neobično vetrovit martovski dan. Vetar joj je nosio kosu na sve strane. Kada je stigla na odredište, bob frizura po ugledu na Tejlor Svift pretvorila joj se surferski užas. Hostesa, koja je mogla da radi kao model za odeću za *Viking*, nosila

je mnogo crne senke. Činilo se da ima previše senke, ali Grejs je znala da je ovaj njen osećaj pogrešan. Devojka sa Srednjeg zapada se rađa sa svešču da je samo njoj dozvoljeno da pravi modne greške u Njujorku.

Kuratura *Krejk* je bila sva u staklu. Lusteri su bili kristalni, stepenište takođe kristalno, i nameštaj je bio kristalan, s jastucima od besprekorne bele kože. I koncertni klavir u lobiju bio je kristalan, a prilikom njene prve posete spa centru drugog dana proleća 2014, automatski je svirao Šopenovu sonatu. U Kuraturi *Krejk* sve je bilo ili kristalno ili belo.

Zašto kristal? Grejs je iz epizode neke serije o bogatima na *Netfliksu*, koja je govorila i o Eleni Krejg, saznala da Česi prave najbolji kristal u Evropi. Pivo i staklo bili su ključni elementi njihove kulture, isto kao i suši i sake u Japanu, ili javorov sirup i nepotrebna izvinjenja u Kanadi. Lobi spa centra mirisao je na slatko začinsko bilje. Da bi se smirila, usredsredila se na Šopena čekajući da se Elena Krejg pojavi. Postojao je naziv za ovakve klavire koji sami sviraju, ali Grejs nije mogla da ga se seti. Bila je toliko umorna i nervozna da je mozak počeo da je izdaje. Levi kapak joj je zaigrao.

Tačno u devet, Elena Krejg je sišla niz kristalno stepenište u odelu toliko belom da je moglo da posluži i kao kamuflažna uniforma za sneg. Grejs je ustala da je pozdravi i osetila se strašno sitno. Bile su slične visine, ali u Eleni je bilo nečeg džinovskog. Ispunjavala je prostoriju svojim prisustvom, što se na televiziji nije moglo primetiti. Postojale su dve vrste medijskih priča o Eleni Krejg. Prema jednoj, ona je bivša mnogo mlađa supruga bogataša koja govori čudnim akcentom, a koja nikada nije uspela da zasluži svoje mesto u višim slojevima njujorškog društva. A prema drugoj, ona je inteligentna i impresivna žena, koja je dizajnirala prepoznatljiva luksuzna vozila, pokrenula jedan od najuspešnijih spa lanaca u Americi i ostala svom bivšem suprugu jedan od najvažnijih savetnika. Grejs je instinkt govorio da je ova druga priča tačnija, a da su prvu izmislili i podržali muškarci koji su se plašili Elene Krejg, a kojima se taj osećaj nije dopadao.

„Gospođice Eliot?“

„Možete me zvati Grejs.“ Pružila je ruku.

Elena joj je stegla ruku. Odmerila je Grejs od glave do pete i odmah primetila fleku od kafe na haljini, jeftine cipele iz tržnog centra i trag

bubuljice na čelu. Grejs je pokušala da sakrije fleku sveskom, ali Elena je nekako uspjela da vidi i kroz nju. Pre nego što je progovorila, Grejs je bila sigurna da će je Elena oterati. Nije bila dovoljno otmena, nije bila dovoljno moderna, uopšteno, nije bila dovoljno dobra da boravi u prisustvu ove žene, a kamoli da piše tekstove o njenoj tački gledišta.

„Kada si stigla, Grejs?“

„Juče.“

„Nadam se da te je Stedman Kou smestio u pristojan hotel, s obzirom na to koliko mu novca dajem?“

„O, u redu je. Jeste.“

„Stvarno?“

„Ne, gospođo Krejg, nije tačno. Hotel je blagi užas.“

„Sledeći put ćemo odabrati nešto bolje.“ Elena se nasmešila, blago, i uzela Grejs za ruku. „Nervozna si? Ne poznaješ Njujork?“ Elena je odvela Grejs do privatnog salona s pogledom na park. „Sećam se kada sam ja prvi put došla u ovaj grad pre mnogo godina. Nije ni nalik ničemu drugom na svetu? Da? Osećaš se kao neka buba? Da?“

„Da.“ Grejs je zamalo rekla: *Da, hvala*. Pitala se kako je Elena sve ovo shvatila, uprkos svem trudu da deluje iskusno i samouvereno.

„Ti si sa Srednjeg zapada?“

„Jesam. Kako ste to znali?“

Umesto da joj odgovori na pitanje, Elena je rekla Grejs da sedne i pitala je šta bi želela da popije ili pojede. Da li bi želela da je povede u obilazak sad ili kasnije? Da li bi nakon razgovora želela masažu, ili možda manikir?

Elena Krejg bila je sušta suprotnost onome što je Grejs zamišljala; njena moć je ležala u veštini ophođenja prema ljudima, u veštini da im pomogne da se osete važno, vredno i prijatno. Deset minuta kasnije, nakon što joj je otkrila pojedinosti o svom detinjstvu u Minesoti, kako je sve njene novinarske ambicije uništila realnost tog surovog zanata, kao i da je apsolutno neupućena u modu, Grejs je shvatila da Elena već zna sve bitno o njoj, a da ona o Eleni zna još manje nego pre.

Njen posao bio je da u *Flešu* napiše nedeljnu savetodavnu kolumnu, koju će sponzorirati Kuratura *Krejg*, a u kojima će biti potpisivana Elena. Trebalo je da se bavi modom, hranom, glamurom, razvodima,

majčinstvom, ponovnom udajom i onim što je Kou nazvao dostupnim fantazijama.

Elena Krejg i Grejs Eliot sastajće se svakih šest meseci da osmisle dvanaest pitanja i odgovora. Izmisliće ime žene za svako pitanje i smestiće je na neko banalno mesto. Elena će platiti avionsku kartu i hotel i daće Grejs dnevnicu od 120 dolara, za koju Kou nikada neće saznati.

Na prvom sastanku Grejs je shvatila poražavajuću činjenicu da ona uopšte ne zna kako da bude pisac iz senke. To je bilo tako drugačije od novinarstva. Prva tri pitanja odnosila su se na Eleninu životnu filozofiju i bila su suviše uopštena.

„Niko ne mari za to, zar ne?“, rekla je Elena. „Zar ljudi ne žele nešto konkretno?“

Grejs se nasmejala.

„Molim? Zar grešim, Grejs?“

„Ne. Zanimljivo je što ste potpuno u pravu.“

„E to jeste zanimljivo. I pomalo tužno kad se o tome bolje razmisli. A sada, *duše moje*, pre nego što zaista počnemo, da li bi želela mimozu?“

Grejs nikada nije probala mimozu. „Može. Kako ste me to nazvali?“

„To je na češkom. Znači dušo moja. Gledala sam crtani film Pinokio sa mojom kćerkom, gde je duša lažljivog dečaka cvrčak.“

„Džimini Cvrčak?“

„E to si ti.“ Elena je poručila dve mimoze. „A sad, zamisli da si prosečna žena izvesnih godina iz Nebraske.“ Činilo se da Elena voli da izgovara reč *Nebraska*. „Šta bi želela da me pitaš?“

„Pa, bili ste udati za Antonija Krejga.“

„Mnogo godina.“

„On je sad... poznat.“

„Blago rečeno.“

„Zašto ste nakon razvoda zadržali njegovo prezime? A sve je izneo u javnost. Nedavno sam gledala dokumentarac o njemu i bio je užasan prema vama.“

Konobar je uskoro doneo mimoze, a Elena ju je značajno pogledala u oči kada joj je zahvalila. Čaše za šampanjac sa sokom i šampanjcem izgledale su lepo na kristalnom stolu. „*Duše moje*, hvala ti što brineš.